

han talte om Retfærdighed mod de Smaa. Smaa Historier fortalte Digteren, saa det lysnede ind i Sjælen og klarede Manges Tanke.

Flere Talere havde Ordet, og man brød op fra Bordet i den aller bedste Stemning. Og den var ægte, thi selve Maaltidet skulde saa vist ikke friste Folk til overstadig Munterhed.

Der var endnu til Togenes Afgang et Par Timer, som Folk benyttede til at strejfe om i de grønne Lunde, hvortil der nu var aabnet Adgang.

Bjørnson taler nu ikke mere under sit Ophold denne Gang i Danmark, men hans Venner vil minde hans Besøg med Tak, og hans Ord vil gro frodigt i Danmark; thi det er sandt, hvad Digteren sagde til Slutning, at intet Folk har flere Betingelser til Forstaaelse af Fredssagen end det danske Folk, der ved Grundtvig har modtaget Forberedelse dertil gennem den aandelige og hjertelige Oplysning, som den danske Bonde faar gennem den Grundtvigske Højskole.

Fra Vendsyssel.

„Norden for Lov og Ret“ — det er det Skudsmaal, Vendelboerne faar, naar man taler om at gæste denne Landsdel af Danmark. Og vist er det, at disse Folk ikke er som det øvrige Lands. Som man her møder den friske Havluft og de vide Udsigter, saaledes møder man her mere naturlige og frijorte Mennesker end noget andet Steds.

Intet Under, at den fremskredne Nordmand, Stortingsmand Ullmann, fandt bedst forstaaende Tilhørere i Vendsyssel, og at Højskolen ved Vraa (Terkelsen) som altid har haft Mod til at lade de ny Tanker komme til Orde overfor Ungdommen, kunde samle Tusinder til sine Efteraarsmøder.

I Brønderslev, som kun er en Landsby, men har Bygninger og Handel som en Købstad, findes der mange Interesser blandt Befolkningen. Her har Grundtvigianerne haft stor Magt, det politiske Liv har gaaet i høje Bølger; man erindre den bekendte Gendarmaffære. Her arbejdes for Afholdssagen, Fredssagen og Kvindesagen. Unge flinke Mennesker bærer her den ny Tid frem. Her bor Kvindebladet „Hvad vi vil“s trofaste Medarbejdere, Ægtefællerne Fru Anine Kristensen og Hr. K. F. Jensen. Fruen har i disse Dage aabnet et fotografisk Atelier, saa vore Venner, som besøger Brønderslev, maa ikke glemme at lade sig fotografere af den kvindelige Fotograf, der ikke alene skriver om Kvindesagen, men ogsaa personligt tager et Arbejde op som selvstændig Erhverver.

Kommer man nu ad Banen til Hjørring, gør denne By et venligt Indtryk med sine smukke Plantager i alle Kanter og sine højt liggende Partier, hvorfra man ikke blot kan se det dejlige Vesterhav, men ogsaa indaande den friske Havluft. Trods Byens Lidenhed (6000 Indbyggere) har den intet spidsborgerligt ved sig; den stærke Indvandring af Landboere har holdt de bureau-

kratiske Fornemmelser nede. Derfor har Byen det landlige Præg samtidigt med, at den er med i alt det ny, der rører sig i Europa.

Fortjenesten heraf tør vi vistnok hovedsagelig tillægge Byens Presse. „Vendsyssel Tidende“ har i henvend en Snes Aar øvet en ikke ringe Indflydelse paa Befolkningen, og, som bekendt, er Redaktøren, Hr. Carlsen, en Mand, der er mere fremskreden end de fleste Provinsredaktører; han er næsten bleven verdensberømt for sit værdifulde Indlæg i Fredssagen. Hr. Carlsens Bog: „Krigen, som den er“ (War as it is), som med tilhørende Billeder er udgivet paa engelsk og gaar Verden rundt, har talrige Læsere og bidrager sit til at afsløre Krigens Vederstyggelighed og bringe Folk til at arbejde mere for Freden mellem Nationerne.

Den kvindelige Ungdom i Hjørring er heldigt stillet med Hensyn til Skoleundervisning. Den ejer i Frøken Hansens Institut en Undervisningsanstalt, der staar fuldstændigt paa Højde med Hovedstadens aller bedste Skoler. Frk. Hansen er saa heldig ikke alene at kunne byde sine Elever et udsøgt Skolemateriel, men hun har ogsaa i sine Lærerinder en Medhjælp, som ikke mange Skoler har Mage til. Damer, som har uddannet deres Sprogkundskaber i fremmede Lande, og hvis Haandarbejder vistnok ikke overtræffes af Hovedstadens. Det er ikke en Skole, hvor Pigebørnene faar Institutnykker, men det er en Skole, der lærer de unge Piger at tænke selv og lærer dem, at Arbejde maa der til, hvis det skal betyde noget med vore Kundskaber.

Saa har Hjørring et hyggeligt Sted, et Hjemsted, hvor alle Gæster, der har nogen aandelig Interesse, frit kan tage ind; det er Højskolehjemmet. Frøken Erika Juel, som forestaar dette Hjem, er aldrig gladere, end naar hun kan stille sit smukke, rummelige Hjem til Tjeneste for gode Foredrag eller gøre det til Samlingsplads for Mennesker, der vil noget godt. Med den hjerteligste Imødekommenhed og den inderligste Forstaaelse af Tidens Spørgsmaal tager Frøken Juel imod ethvert Fremskridtsmenneske, saa det var en stor Glæde for dette Blads Redaktør at deltage i en selskabelig Sammenkomst i Højskolehjemmet, som Frøken Juel havde ordnet. Det blev da heller ikke ved det blot selskabelige. Man forhandlede mange alvorlige Spørgsmaal om Kvindesagen og sluttede med at danne en Kvindeforening for Hjørring og Omegn. Den vil sikkert have en stor Fremtid for sig. Mange udmærkede Kvinder indmeldte sig, og Frøken Juel har en sjælden samlende Evne.

Det religiøse Liv har en stærk Magt i Vendsyssel, men det er ikke saaledes, at det staar fornemt for sig selv alene, men knytter venligt til sig alle politiske og sociale Spørgsmaal. Den Præst, der for Tiden har størst Indflydelse, er en ung Mand, Avgust Kristensen, der saa at sige er hele Vendsyssels Præst, ikke i den Forstand, at han har et myndigt Ord at sige, som alle lytter til, nej, men han har den elskværdige Personlighed, der i Grunden er det eneste, Folk i Øjeblikket sætter Pris paa hos deres Præster — Forstaaelsen af og Sympathi for Folkets Nød og et trøstende Ord for de bedrøvede Hjerter. Og saaledes er Avgust Kristensen. Men han er ogsaa mere end det, han er hjertevarm og virksom i smaa

Kærlighedsgerninger. Han gaar bogstavelig paa Jagt efter at støve de fattige og gamle op, som ikke har Klæder til at komme i Kirke med; han skaffer dem disse Klæder og rækker dem den kærlige Broderhaand. Men hans Hustru skal ikke have mindre Ros, thi hun lukker Hjemmets Dør saa højt op, at ethvert af Menighedens Medlemmer føler sig hjemme i Taars Præstegaard.

Ja — „Norden for Lov og Ret“ kalder man Vendsyssel. Det er sandt, Vendelboerne er ikke som de andre, men de har maaske en dybere Forstaaelse af „Lov og Ret“, i det mindste den Kreds, der er med i Freds- og Kvindesagsbevægelsen der oppe.

J. M.

Tak!

Efter Fru Rosalies Artikel „Fri“ har vi faaet Tilbud om Ferieophold for 9 Skolebørn i Jylland og paa Falster. De ærede Familjer bringes en hjertelig Tak for Tilbudet.

Børnene vil forhaabentlig blive sendte, skønt de danske Statsbaner kun giver et begrænset Antal Fribilletter.

Til Svar paa en Bondekones Artikel i Sorø Amtstidende om Gengæld fra Københavnerne Side ved at indbyde Landsbybørn, skal vi meddele, at det allerede er et Par Aar siden, at der dannede sig en Komité for at modtage Landboernes Børn og vise dem Københavns Seværdigheder. Talrige Familjer meldte sig til at huse og bespise de Smaa under deres Ophold her inde, men Sagen strandede paa Nægtelse fra Statens Side til at give dem fri Rejse.

Man kan vel ikke undre sig over, at Statsbanen finder det nødvendigt at begrænse sin Liberalitet, da Fordringen til Frikørsel stiger i en overordenlig Grad, endskønt man maa beklage, at det sker paa dette Punkt.

Vi haaber imidlertid, at Sagen om at modtage Landsbybørnene ikke vil blive opgivet, men at vi atter skal tage Sagen op til ny Drøftelse, og maaske det da ad Aare skal lykkes os at sige Tak for de københavnske Børns gæstfri Modtagelse ved at tage imod de smaa Landboere.

Et Ord med i Laget.

Hvortil opfostrer vi vore Sønner?

Paa hvert Trin i Livet — fra Svøbet til „Trøjen“ — varetages den største Omhu fra Forældres Side, dertil paases det af det offentlige, at de opvoksende Børns aandelige og legemlige Udvikling foregaar det videst mulige overensstemmende med Tidens og Sundhedens Krav.

Altsaa Formaålet for Hjemmene, Skolerne Landet over er — for den Unge — en sund Sjæl i et sundt Legeme — en kernefrisk, levedygtig Ungdom!

Hvortil bruger vi saa denne Ungdom, disse unge, spænstige Legemer, naar de fuldt udviklede staar i den kraftigste Vækst? — Vi bruger dem til at ødelægges, skamferes — lige saa systematisk som vi opklækkede dem!

Og det kaldes hele Verden over *Fornuft*. Forældre giver med Glæde deres Sønners unge Legemer til Kødtyngen paa Valpladsen og regner det endog for en Ære,